

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-01787/21-2
Vyřizuje: Mgr. Andrea Čermáková

Vážený pan
XXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Praha 28. května 2021

Nakládání s osobními údaji v rámci povinného testování žáků ve školách – sdělení

Vážený pane XXXXXXXX,

reaguji tímto na žádost Vašeho klienta, XX, jež Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „ÚOOÚ“) obdržel dne 12. dubna 2021, týkající se zákonnosti provádění testování dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních dle mimořádného opatření ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 14592/2021-3/MIN/KAN ze dne 6. dubna 2021. K uvedenému sděluji následující:

Povinné testování žáků na přítomnost nákazy Covid-19 u dětí, žáků a studentů je stanoveno mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví MZDR 14592/2021-3/MIN/KAN ze dne 6. 4. 2021 (dále jen „Opatření“). V jeho znění jsou stanoveny povinnosti pro školská zařízení za účelem umožnění prezenčního vzdělávání studentů. Opatření v bodě I. uvádí povinnost umožnit osobní přítomnost žáka a studenta na vzdělávání, pokud nemá příznaky onemocnění Covid-19 a podstoupil ve stanovené frekvenci testování na nákazu Covid-19. V bodě VI. pak Opatření dále obsahuje povinnost pro školská zařízení zajistit omezení osobní přítomnosti u vzdělávání žákům, kteří dva dny před nebo po provedení testu byly v jedné třídě nebo skupině s jiným žákem nebo vyučujícím, u kterého byl zjištěn pozitivní nález na přítomnost nákazy Covid-19 prostřednictvím antigenního testu.

Postup při samotném testování žáků na nákazu Covid-19 vychází z metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen „MŠMT“)¹. Pokud je výsledek pozitivní, žák je poslán do izolační místnosti, případně rovnou odchází ze školy, je-li žák či student zletilý nebo má-li nezletilý žák souhlas zákonného zástupce k samostatnému odchodu. Ne každý zásah do soukromí člověka je zpracováním jeho osobních údajů ve smyslu článku 4 bodu 2) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

¹ <https://testovani.edu.cz/files/msmt-manual-testovani-06-04-2021.pdf>

a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Jednání učitele spočívající v odvedení žáka do izolační místnosti není zpracováním jeho osobních údajů. Dovodí-li ostatní žáci, že spolužák měl pozitivní test na nákazu Covid-19, byť je to pravděpodobné, nelze odvedení žáka učitelem posuzovat jako kvalifikované nakládání s jeho osobními údaji, a případně tak dovozovat porušení nařízení (EU) 2016/679.

Dochází-li v důsledku testování žáků ke zpracování osobních údajů dětí včetně údajů o zdravotním stavu, tzn. ke shromažďování údajů, vedení evidence o provedených testech a jejich výsledcích ve spojitosti s konkrétním dítětem, je škola jako správce osobních údajů povinna zachovávat veškeré zásady zpracování osobních údajů dle článku 5 nařízení (EU) 2016/679 včetně zásady důvěrnosti. Zpřístupňovat osobní údaje o pozitivním testu žáka je škola oprávněna, resp. povinna, příslušné krajské hygienické stanici, a to na základě zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů o ochraně veřejného zdraví. Dále se údaje dle pokynu MŠMT předávají mezi internátem, domovem mládeže, školní družinou, zařízením pro výkon ústavní a ochranné výchovy a zařízením pro preventivně výchovnou péči a školou. Sdělují se pochopitelně též zákonným zástupcům žáka. Anonymizované výsledky testování žáků se pak zasílají na základě Opatření ministerstva zdravotnictví do webové aplikace Covid Forms Application začleněné do systému Chytrá Karanténa. Dle pokynu MŠMT musí mít k údajům o výsledku testu konkrétního dítěte, žáka nebo studenta nebo jiné osoby podléhající testování přístup pouze pověřený pracovník školy, případně pověřený pracovník školského ubytovacího zařízení.

Jak je dále uváděno v metodickém pokynu MŠMT, zpracování osobních údajů, k němuž kterému dochází v souvislosti s testováním, je prováděno na základě zákona o ochraně veřejného zdraví, podle kterého bylo Opatření vydáno, a tedy v souladu s článkem 6 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679, neboť se jedná o nezbytné zpracování osobních údajů pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje. Vzhledem ke skutečnosti, že dle pokynu MŠMT jsou školy povinny vést evidenci prováděného testování obsahující též údaje o zdravotním stavu žáků, přičemž k takovému zpracování osobních údajů zvláštních kategorií je nutná další skutečnost upravená v článku 9 nařízení (EU) 2016/679, vyzývá ÚOOÚ regulátora dané oblasti – MŠMT k poskytnutí informací o zpracování osobních údajů o zdravotním stavu, které je školám uloženo, zejména ke sdělení právního důvodu a účelu zpracování.

Je vhodné též zmínit, že osoba, která se musí povinného testování účastnit za účelem umožnění prezenčního vzdělávání, má možnost podstoupit testování na nákazu Covid-19 mimo školské zařízení, jak je uvedeno v bodu II. Opatření.

Je skutečností, že Opatření nebylo s ÚOOÚ konzultováno a ve zveřejněných stanoviscích k testování občanů ve specifických situacích (zejm. pro absenci podrobností v právním předpise; pro nedostatečné odůvodnění) se ÚOOÚ stavěl kriticky^{2,3}.

Otázku legality a legitimacy samotné povinnosti testovat děti, žáky a studenty na základě Opatření za účelem umožnění prezenční výuky lze rozporovat u příslušných soudů, v jejichž pravomoci je rozhodnout o zrušení Opatření. ÚOOÚ není nadán kompetencí přezkoumávat a měnit rozsah či efektivitu uložených epidemiologických opatření. Pokud jsou povinnosti

² <https://www.uouu.cz/k-povinnemu-testovani-zamestnancu-rozsirene-vyjadreni/d-48835>

³ <https://www.uouu.cz/reakce-uradu-na-vysledne-zneni-mimoradneho-opatreni-k-evidenci-zakazniku-v-provozovnach/d-49818>

zpracování osobních údajů danému správci osobních údajů uloženy právním předpisem, jedná se o dovozené zpracování osobních údajů dle nařízení (EU) 2016/679.

K výše uvedenému je nutno upozornit, že k otázce návrhu na zrušení mimořádného opatření č. j. MZDR 14592/2021-3/MIN/KAN se dne 7. května 2021 vyjádřil zamítavě Nejvyšší správní soud⁴. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke zpracování osobních údajů v rozsudku uvedl: *„Tvrdí-li navrhovatelka, že oddělení dítěte a jeho povinnost opustit školu v případě pozitivního testu je konkludentním sdělením informace o jeho zdravotním stavu, soud připomíná, že při provádění testování pochopitelně dochází ke zpracování zvláštní kategorie osobních údajů vypovídajících o zdravotním stavu (výsledek testu a datum jeho provedení). Vše se ovšem děje z důvodu veřejného zájmu v oblasti veřejného zdraví; základem pro zpracování osobních údajů je plnění právních povinností podle napadeného mimořádného opatření, přičemž obecné nařízení o ochraně osobních údajů – nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, známé též jako „GDPR“ dle zkratky anglického názvu „General Data Protection Regulation“ – na takovou mimořádnou situaci pamatuje; viz čl. 9 odst. 2 písm. i) GDPR, dle kterého lze zpracovávat údaje o zdravotním stavu osob, jestliže je to nezbytné z důvodů veřejného zájmu v oblasti veřejného zdraví a ochrany před vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami.“*

S pozdravem

Mgr. Jana Nováková
vedoucí oddělení podnětů a stížností
(podepsáno elektronicky)

⁴http://nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2021/0001_5Ao__2100065_20210506150653_20210507110015_prev edeno.pdf